nabe beatiſſimi pauli conſortis ꝓueniēdo recenſebam. ix. Iunij in vigilia ſacroſancti ſacri. ¶ Porro qꝛ neſcio ſi forte nō exaudiat hanc exhortationem zeli mei tua prudens diſcretio. nolēs huc accedere de pn̄ti Iudicaui tecū agere. ſicut mihi in veritate ꝯſcius ſum ꝙ in ſimili vellē erga paruitatem meam ſimiliter ⁊ ſinceriter agi. Mittimus reuerendus pr̄ ꝑnoīatus ⁊ ego q̄relas aliquoꝝ q̄ in manus noſtras nedū verbis ſed ſcriptis deuenerūt. ⁊ id agimꝰ nō ad dānationē tuā. nō ad inculpationē. nō ad irritationē/ nouit deus ſed cautelā ſuper his omībus ampliorez. Scio millies exptus/ ꝙ varia ſepe/ ꝙ falſa de p̄dicantibꝰ referuntur ꝑtim ex arroganti quorundaz malicia. contemptu vel inuidia. Scio deniqꝫ q̄ ait. Da ſapienti occaſionē ⁊ feſtinabit accipere Interim bn̄ vale in dn̄o/ qui tuaz in bono viā dirigat cuſtodiat et ꝯfirmet Amen.

Finit.

Referende magiſter

et pater chariſſime. familiaria colloquia L q̄ tecum in ianua et badua/ et qn̄qꝫ alibi me habuiſſe recolo. ſermoneſqꝫ tui ſalutares quos audiui/ de te omē bonuz/ p̄cipue q̄ humilitatē que virtutū oīm fundamentum/ p̄ſumere agūt. Ideo cū dilecto fratre et ſocio meo cancellario pariſienſi. ad p̄miſſa te charitatiue exhortari ꝑſuaſus ſuz ¶ Tuus ꝑ omia p. cardinalis cameracen̄. ¶ Poſt ſcripturā et dataz litteraꝝ iſtarum/ fuerunt die veneris/ vltimo p̄terita/ vniti ſacro concilio dn̄i caſtellani/ qui ſil'iter ad alios/ fecerunt et publicarūt ſubtractionē a pe. de luna. Bigneris ad pacē regni/ imo de regnorum laborare. et bn̄ vale. Scriptū. xxj. Iunij Conſtantie. ¶ Uale in dn̄o/ qui tuam in bono viā dirigat/ cuſtodiat et confirmet Amen. ¶ Tuus ad te deuotus Iohannes cancellarius pariſienſis.

¶ Finit epl'a mgr̄i Iohānis de gerſon/ ad ſctm̄ Uincentiū ordinis p̄dicatoꝝ miſſa/ in q̄ hortat̄ vt ꝯciliū ꝯſtan̄. ſua ꝑſonali pn̄tia accedere dignet̄/ ſectamqꝫ ſe flagellantium vt ad tp̄s deferat/ modeſtiſſime ꝑſuadet.

Incipit tractatus cō

tra ꝓprietarios regule Augu. qui aſcribit̄ cancellario pariſien̄. ꝙuis ſuū nō eſſe veriſimilius ſit. qꝛ neqꝫ in ſtilo neqꝫ in doctrina ſcriptis ſuis prorſus concordat.

Zelus domus tue Aug. pat̄ M amicoꝝ ſalus. obſequiū debitum. ſinceraqꝫ dilectio aduerſus ꝓprietarios regule tue profeſſores ⁊ proprietatis defenſores amicicia iunctos ſuadet fraternꝰ amor tricuſpide ferrum iacere/ vt nō ledat ſed ſuadeat tutiorē vitā veritatis. ¶ Impugnabit̄ ergo proprietas primo loco ꝑ ipam regulā Aug. ſoluto voto promiſſaz. Scḋo ꝑ auctem ſcptu re ſacre ⁊ canonū. Tercio diſſoluēdo ꝓ viribus illoꝝ rōnes quatinꝰ ex ꝑribꝰ proprietatis excuſſis radiatꝰ/ vos amici quorū occaſione hec tracto/ iuxta vocationē veſtraz et regulā. ſicut in vnū eſtis cōgregati/ vnanimes habitetis in domo dei. et ſit vobis cor vnū et aīa vna. ⁊ omīa coīa. nec ſint ſciſmata inter vos/ q̄ propter meū et tuū oriūtur. Charitas em̄ (dicit regula vr̄a) nō q̄rit q̄ ſua ſunt ſed cōia ꝓpriis an̄ponit. nō propria cōibus. Et quāto amplꝰ rē cōem ꝙ propriā curauerit̄. tanto vos amplꝰ proficere noſcat̄. Ut in omībus q̄bus vtitur tranſitoria neceſſitas/ ſupeminet et ꝑmaneat charitas. Om̄ innocētes/ dicit pr̄ Auguſtinus nō eſtis/ ſi tacendo fratrē ꝑire ſinitis. fraternuz. n. vulnꝰ crudeliter diſſilat̄ nec ſine aīe periculo/ miſericorditer iudicatur. ¶ Propriū ſiquidē hr̄e ꝓhibet Aug. alūnis ſuis in regule exordio. quo magis charitatem et pacē oñderet ſinē eē religioīs inter fratres cū dicit. In vnū eſtis congregati vt vnanimes habitetis in domo. ⁊ ſit vob̄ cor vnū et aīa vna in dn̄o. ¶ Seqt̄ N Et nō dicatis aliq̄d propriū. grauiꝰ aūt pctm̄ eſt facē ꝙ dicere. Cū exteriꝰ opꝰ maliciam ſupaddat interiori. vt furari. occidere ⁊ mechari grauius q̄z dicere aut proponē in mente. ergo ſi prohibet exp̄ſſe verbū proprietatis a fortiori et factū. Nam dictū nequiciā nō hꝫ aut bonitatē. niſi ſit ſignū rei cuius ē dictū. ergo ſi prohibet dicē quicq̄z propriū. magꝰ prohibet hr̄e illud ¶ Scḋo mox ſequit̄ in textu regule quā vouiſtis. Et ſint vobis oīa coīa. Omē aūt ſcḋm logicos ē vl'e ſignū qḋ diſtribuit pro vniuerſis rebus gn̄aliter/ q̄ ſub poſſeſſione cadūt ꝯ

cuiuſcꝫ nature ſint. ſiue ſint iocalia. ſiue pe-
cunia vel aliud. Ergo falſificatur vbis iſta
regula in voti vri piculū/ꝑ qđ cūcꝫ ꝑticula
re propriū/qꝛ propriū et cōe opponuntur.
¶ Tercio ꝯñter in textu regule ſubiungit.
Et diſtribuat vnicuicꝫ vřm a ꝓpoſito vřo
victus et tegumētū/nō eq̄liter omībꝰ/quia
eq̄liter valetis oēs/ſed ſicut cuicꝫ opꝰ fue-
rit. Non dicit. xx. libras aut ſcuta. ſꝫ tegu-
mentū patū/qđ longe paucioris ē occupa-
menti/ꝙ̄ pciū eius. Nec cōformius vite
aploꝝ a q̄ regularis vita originē cepit. Naꝫ
ſequit̄ in regule textu. Sic eñ legit̄ in acti
bus aploꝝ ꝙ erāt illis oīa cōia/⁊ diſtribue
bat̄ vnicuicꝫ ꝓut cuiqꝫ opus erat. Nō au
tem diſtribuebat̄ aplis et eoꝝ ſequacibus
pecūia/ſꝫ victus ⁊ veſtitꝰ ergo ꝓpoſitū con
firmat̄. Nam pecūiale veſtiariū equalitatē
quā intendit Aug. corrūpit. Patet ſi cōtin
gat ſenē frēm et debilē cui opꝰ ē ampliꝰ ve-
ſtimēti/ꝙ̄ ſano/ ꝓdiſū fore ſui veſtiarij/ et
liberal̄r ſupra modū in ꝯmeſatōnibꝰ expo
nere/qđ in tegumēto ꝯuertendū ē. talis ſe-
nex infirmus male veſtiet̄ ⁊ iuuenis fortis
nō ꝑindigꝰ/meliꝰ ipſo induet̄ ꝯ intentionē
Aug. ¶ Quarto arguit̄ ꝑ topicā regu- **O**
lam. Si qđ minꝰ vř ineſſe/ineſt. ⁊ illud
qđ magꝭ propriū. ergo hr̄e tolerabilius eēt
in nouicijs ordinis/ꝙ̄ ſeniorībꝰ/propt̄ im-
ꝑfectionē eoꝝ. ſꝫ illis ꝓhibet regl'a /quicꝙ̄
retinē de ſeculo dicēs. Qui aliqđ hn̄t in ſe-
culo/qñ ingreſſi ſunt monaſteriū libenter
illud velint eē cōe. q nō hn̄t/nō q̄rent ī mo
naſterio. ergo ſi qđ de ſeculo affert̄ ī mona
ſterio eē cōe oꝫ. a fortiori illud qđ de mōa-
ſterio ē/ſil'r ⁊ de redditibꝰ cōībꝰ. Demū ſi in
cōe reponē hn̄t/et propriū vitare nouit̄ in
greſſi. A fortiori etiā ſeniores illis/ quorū
dꝫ eſſe ſtatus et vita ꝑfectior. Et in ſignum
huiꝰ eis reuerēcia exhibet̄ a minoribus ordi
nis. Retinē ergo nō lꝫ ꝓpriū his q̄ habue
rūt in ſeculo. neqꝫ nō hn̄tibꝰ in ſeculo/ī mo
naſterio q̄rere ꝑmittit Aug. ergo oībꝰ iubꝫ
propriū nō hr̄e. qꝛ oēs q̄ ingreſſi ſunt aut
hūerūt aut nō. Si primū/relinquēdū eſt ſi
ſcđm/nō ē q̄rendū. ergo nullo mō retinen-
dū q̄tinus hac arte ⁊ modeſtia diuites hu
milient̄/⁊ paupes nō inflent̄. ¶ Quin- **P**
to edocet Aug. quātuꝫ ſibi cordi fuerit
cōe charitatꝭ inter frēs/et abominabile pro

priū diſſenſionis et brige fomes qꝛ de hoc
primo loco tractere incipit in regula/vſqꝫ
ad locū de oōne. Nō neſciꝰ/quō ꝓpetas
ſciſmata facit. vnanimitati aduerſat̄ ⁊ paci
q̄bus opꝰ ē orātibus/teſte Hug. in expōne
regule. Nō ꝓdeſt inq̄t vna domꝰ/ſi ſeparat
diuerſa voluntas. qm̄ longe maior vnitas
aī ꝙ̄ loci. hītus et ꝯuictꝰ cordis ꝙ̄ corporis
Charitas aūt ē q̄ habitare facit vnanimes
in domo et pacē verā tribuit. Oōnem q̄ꝫ
exaudibilē facit/ nec q̄ ſua ſunt q̄rit. ſꝫ que
ieſu xpi. Hinc etiā frēs monet ibidē ne ſa-
pientes ſint in oculis ſuis. opinionis pro-
prie defenſores aut ꝯcordie t̄bbatores Si ḡ
ꝯcordie aduerſat̄ propria volūtas. ergo ēt
propria ciſta aut burſa nō ꝯuenit cōi chari-
tati. quia illa cōia proprijs an̄ponit ¶ Sex
to vbi de oratōne ieiunio et lectura prādij
mentionē fecit Aug. in regula ꝯñter de ci-
bo infirmioꝝ ſpecialiori loquēs ꝙ̄ ſonorꝫ
inquit. Et ſi eis qui ex moribus delicatio-
ribus venerint ad monaſteriū/ aliqđ veſti-
mentoꝝ aut alimēto datꝰ qđ nō fortiorībꝰ
⁊c̄. Fruſtra nempe dari diceret niſi hos ni-
hil hr̄e vñ hec compant̄ intēderet. ¶ Sep
timo idēꝫ facit/ſed implicite. cū ꝓhibet **Q**
ñ figi ocl'os in viſa muliere. Nec dicatis
inquit vos animos hr̄e pudicos/ſi oculos
habetis impudicos. ergo cū pari voto pro
mittit̄ pauptas ſicut caſtitas. abijciēda eſt
a manu oīs proprietaria poſſeſſio. ſicut ab
oculo oīs femine dilectio carnalis qꝛ ocu-
lus ⁊ manꝰ in iſtis ſe hn̄t ꝯformiter ⁊ vtrū-
cꝫ eſt reuerti ad vomitū. Hic i viſibilibus
carnis. illic in opibꝰ ſecl'i/corā iuſto iudice.
Et ſequit̄ in regl'a. Hoc inquit qđ dixi de
oculo nō figendo/etiā in cetcris ꝓhibendis
obſeruet̄/cū dilectōne hoīm/⁊ odio vicioꝝ
Conuictus āt ſi recuſauerit ferre vindictaꝫ
priuet̄ a ꝯſortio fratrū. Confirmat̄ qꝛ plꝰ
eſt rem illicitā tangē/ꝙ̄ videre tantū. et ad-
huc amplius poſſidere/et ad nutū habere
volūtatꝭ/ꝙ̄ tangere aut velle ergo ſi ī voto
caſtitatis ꝓhibet̄ oculus figi in feminā/q̄-
re in voto pauptatꝭ ꝓhibet̄ etiā ꝓpria poſ-
ſeſſio. Nō. n. minꝰ ſcādalizat apoſtaſia ſeu
tergiuerſatio ſcđi/ꝙ̄ primi ī ꝯſpectu hoīm.
¶ Octauo nō alit̄ ſapit venerabil' hug. in
expōne. Et ñ dicatꝭ aliqđ ꝓpriū. Nō dici-
mus inq̄t q̄cꝙ̄ meū aut tuū. ſꝫ nřm. vt de

eaꝫ cappa nr̃a/veſtꝭ nr̃a.graſiu; nr̃m.ſicut
domus eccl'ia ⁊ clauſtꝝ.oīa ī cōī hn̄da ſunt.
Carnales ſunt fratres/qui cōia diuidunt/
ſpūales qui diuiſum in cōi repunūt. ergo
ſi volumus hereditatē poſſidē dn̄m/ nihil
habeamus ait/ꝑter ipm̃.Qm̃ ſi aurū.argē
tū.vel quid aliud cum xp̄o querit/ dic hie
rony.cū iſtis et ſtꝉibus proprijs ꝑs fieri de
dignatur deus. Apl'i imitemur ſniaꝫ ad
Timoth.vj. Habentes alimēta ⁊ quibus
tegamur ⁊c̃. Quippe tribus leui nō hn̄it ꝑ
tem in terra ¶ Nono in expōne regule
Et diſtribuatꝰ vnicuiqꝫ ꝓut opꝰ fuerit
Dn̄s ordinauit eccl'iam vt pleriqꝫ ſpūalibꝰ
ceteri aūt tpalibus vacarēt. Prepoſitoꝝ of
ficia ſunt ſubditꝭ corpalia miſtrare. Subdi
toꝝ vō ſpūalibus inſiſtere/oꝛonibꝰ vicꝫ
ꝯtemplationi/et lectioni. ergo cōfunditur
religio cuꝫ quiſqꝫ prouiſor efficitꝰ neceſſita
tis/⁊ cōis mgr̃ veſtiarij tollitꝰ ¶ Decimo qꝛ
veſtiariū equaliter diſtributum ꝯtrariatꝰ re
gule dicenti.ꝙ nō equaliter ē omībus tri=
buendū qꝛ non eq̄liter valent oms̄. Pluri
bus eniꝫ indiget eger q̄ꝫ ſanus.et ſenex q̄ꝫ
iuuenis. Ita em̄ ſeruanda eſt nature neceſ
ſitas vt nō intereat corpus ſꝫ ſeruiat ⁊ nō
ſupbiat. ¶ Undecimo ꝑ eundē venerabilē
Hug.in expoſitōne huius paſſus. Et qui
aliquid habebant in ſeculo libenter illō ve
lint eſſe commune. Duo inquit ſunt q̄ reli
qui oportet propter deum.facultas.ſcilicet
poſſidendi/et voluntas habendi iuxta dn̄i
ſententiā Lu.xiiij. Niſi qs renūciauerit oī=
bus que poſſidet/non poteſt meus eſſe di=
ſcipulus. Non enim ſufficit exteriorem re
linquere ſubſtantiam/niſi interiorem reſci
damus concupiſcentiam.alias eſſet renun
ciatio vocalis tantum/et hypocriſis.diſſi=
mulatio facta coram hominibus nō corā
deo qui nouit abſcondita cordis. ¶ Duo=
decimo hugo exponēdo hūc paſſum/vna=
nimiter viuite.ſic inquit. Pauptas et hūi=
litas generāt charitatē inter fratres. Chari
tas vō nutrit et fouet vnanimitatē concor
dem et pacē ergo ꝑ locū ab oppoſitis.poſ=
ſeſſio et ſuperbia diſcordiam et iurgiuꝫ.vt
cum vnus eſt altero ditior.ꝯſequenter ſup
bior et infeſtior. Deſpectores em̄ ſunt et in=
iuriatores diuites vt dicit Ariſto.iiij.eth.
⁊ ſe dignificātes ſup alios. quo deperit cō
feſtim fraternitatis vnitas.et ꝑ ꝯñs chari=
tas deuotio et religio. ¶ Tredecimo inſ
occaſiones alias ꝓprietatē inducētes potiſ
ſimū arbitror fuiſſe humanū timorē defici
endi in neceſſarijs tēpe egritudinis ⁊ ſene=
ctutis qm̄ tunc opus ē multo pluribus q̄ꝫ
cum valemus. Nunq̇d aūt tanta forſitā ꝓ
uiſio foret in regula circa infirmos et debi=
les niſi hanc ſollicitudineꝫ a cordibus fra=
trum intenderet Aug. euellere vn̄ ſanos/
ne moleſte ferāt lautius egros paſci/ oñdit
feliciores eē dicens. Melius minus egere
q̄ꝫ plus habere. ¶ Decimoquarto ꝓpri
um religioſoꝝ regulariū impugnatꝰ ꝑ il
lud Aug.in regula. Quicūqꝫ intantū ma=
lum ꝓgreſſus fuerit vt occulte ab aliq̄ lr̃as
aut munꝰ accipiat ſi hoc vltro offert.pcatꝰ il
li et oretur ꝓ eo. Si aūt dephenditꝰ aut cō
uincitur grauius emendetꝰ.vbi Hug.ali=
quid occultare/inquit/ eſt ordinē infringē
et ſanctū propoſitū pauptatꝭ. Qui abſcon=
dit inq̄ꝫ mortalr̃ peccat velut alt' giezi fa=
ctus ſacrilegus. Nobis ait/ cōuenit bn̄ vi
uere et bonū exemplū dare ⁊ malā tollē ſu=
ſpitionē. Non eſt malum quia munus cū
vt ſic ex amore ꝓcedit neqꝫ quia cultellus
aut hmōi.ergo quia propriū. cōſequentia
ꝓbatur.quia ei qui non feciſſet votū pau=
pertatis/vtputa ſeculari non eſſet peccatū
accipe et ſeruare ſicut regulari. Niſi ergo
piculoſum eſſet propriū ſaluti nō vocaret
illud Aug.grande malū grauiterqꝫ puniē
dum etiā ſi ex dono vel munere ꝓcedat de
ꝓprijs bonis ſeculi.quāto magis ergo ſi ex
impia voluntate ſeruetꝰ de bonis cōibus.
¶ Decimoquinto impugnatꝰ ꝓprietas ꝑ
regulā beati Augꝰ.vbi dicit. Veſtes vr̃as
ſub vno cuſtode habeatis vel pluribus ne
a tinea ledātꝰ. Cuſtodiri iubet veſtes dicit
Hugo.ibidem/ ꝓpter duo. Primo ne ꝑ in
curiam a tinea ledantꝰ. Scd̄o ne frater. quē
ſpiam illam quā hꝫ veſtem ꝓpriā credat ſi
in ꝓprio loco ſeruaretꝰ.puta in camera vel
in ciſta eiꝰ. Ad exterminandā em̄ omnem
proprietatem ꝯſequenter dicit Aug.in re=
gula. Non ad vos ptineat quod vobis in
dumentum pro tempoꝝ congruentia ꝓfe
ratur vtrum illud qđ depoſuerat in aliud
recipiat dū tn̄ vnicuiqꝫ ꝓut opꝰ ē nō negetꝰ
Neqꝫ ꝯquerantꝰ deterius ſe accepiſſe/q̄ꝫ po

ſuerat.ſed magis ꝓbate inquit q̄tum vo=
bis deſit in ſctō interiori habitu cordis q̄ ꝑ
habitu corpis litigat᷑. ¶ Decimoſexto T
ꝯfirmat᷑ exterminatio ꝓprietatis expo
ſitione Hug.in regule paſſu. Diſcam⁹ inq̄t
fratres ſuꝑflua reſecare vt dū qd̄ op⁹ ē non
negat᷑:vltra q̄ op⁹ ſit a nemine req̄rat᷑. Su
ꝑflua quidē ē ſecūda tunica.pfectōi religi=
onis euāgelice ꝯ̄ria Math.x.et Luc.x. Ne
q̄ꝫ duas tunicas habeatis. Et intellige per
tunicā vnā/quātū ſufficit de veſtitu ꝓ te=
gimento nc̄c̄io vni⁹. Suꝑfluū ē etiā hmōi
anhelare ad quod nō pn̄t ꝑuenire cū ſalu=
te. Nā in voto pauptatis ſibi velle abſtulit
et poſſe. Ad ſcl᷑ vo abiuratū velle anhela=
re nō min⁹ridiculoſū eſt/q̄ ſi q̄s de mona=
cho ſtuderet non eē monach⁹ aut de ſterili
ꝓlificus. ¶ Decimoſeptimo hoc idē viciū
ꝓprietatis ꝯdemnat Aug.in regula dicēs
Et ſicut paſcimini ex vno cellario/ ſic indu
amini ex vno veſtiario. Unū et multa op=
ponunt᷑.iiij. Metaphi. Cum ergo iubeat
vnū et cōem veſtiariū.ſeq̄tur ꝑ locū ab op=
poſitis q̄ ꝓhibet propriū et ſingulare mul
tum. Videte ergo ſi votum ſeruatis regu=
le.cum totiens infringitis et tam expreſſe
non ſemel ſed quotidie. Iudicate ſi ex vno
veſtiario induimini/eo mō quo paſcimini
ex vno cellario/ ⁊ ſi q̄ ſeruat᷑ in vr̄is camer᷑
vel ciſtis/ ſub cōi ſint cuſtodia ſicut vinū ī
penu aut bladū ī horreo. Qd̄ ſi dixeritis/ ꝑ
fecto dic̄ negatis et exꝑientiā oppoſitaꝫ.et
cōtradictoria ſimul vera ꝯceditis. Contra
quos nil amplius diſputandū dicit Ariſ.
niſi tales aut in ignem ꝓijcere aut excecare
Quia idem eſt proijcere et nō ꝓijcere illis
excecare et nō excecare. Negare ergo n̄ po=
teſtis.quin promiſſā pauptatis fidē violet᷑
⁊ ad vomitū reuertimini poſſeſſiōis dereli
cte. ¶ Decimooctauo Aug. necdū ꝯtent⁹
eſt cōe eſſe veſtiariū/aut dona ſeu munera
ꝑentum et amicoꝝ/ſed etiaꝫ vult eſſe cōia
opa ſinguloꝝ quod ē maius/dicēs. Null⁹
aliquid ſibi opetur/ſed oīa opa vr̄a in vnū
fiant. maiori alacritate et ſtudio q̄ ſi vo=
bis ipſis faceretis. Charitas em̄ poſtponit
propria ꝯmunibus. immo propria neſcit.
Et quanto amplius rem cōem q̄ ꝓpriam
curauerit᷑.tāto ampli⁹ vos nouerit᷑ ī relig
one ꝓfice.qm̄ cōia curare charitat᷑ ē meri

torie.ſua autē propria nature reciproce. D
¶ Decimonono ꝓbat᷑ hoc idē ꝑ illud
qd̄ ſequit᷑ in regula. Cōſeq̄ns ē em̄ vt q̄ fi=
lijs ſuis in mōaſterio ꝯſtitut᷑ aliquā cōtu=
lerint veſtē/ſiue qd̄libet aliud int̄ nc̄c̄ia de=
putandū/illud nō accipiat᷑ occulte.ſed ſit ī
ptāte p̄poſiti/vt in rem cōem redactuꝫ/ cui
neceſſariū fuerit/p̄beat᷑. Maior aūt rō cōi=
tatis videt᷑ eſſe de bonis ecc̄ie cōibus q̄ de
ipſorum ꝑentum donarijs.que ex proprio
ꝓceſſerūt eoꝝ. Ergo ſi ꝓpriū ꝓhibet in ſe
cūdis.ſequit᷑ etiā q̄ in p̄mis. ¶ Uiceſimo
oñdit᷑ hoc ip̄m ꝑ Hug.exponentē hūc paſ
ſum. In cōi oīm vita inquit cuiuſmodi ē
religionis ꝯuerſatō.nihil lꝫ recipi.nihil oc
culte retineri. Al᷑s iam nō eēt cor vnū ⁊ aīa
vna/ſi nō eſſēt omīa coīa. Vbi aūt oīa coīa
nulla ſunt propria. Dic mihi queſo nonne
regulā Aug. vouiſti/nōne vitā regularem
ſm̄ eā tenere promiſiſti. nonne oīa p̄dicta
dicit eē coīa. Ergo neceſſario aut aliā ꝓmiſ
ſam nō tenes votifragus.aut nihil penes
te ꝓpriū habes.al᷑s regularis nō es ſꝫ ma=
gis irregular᷑. Cum em̄ nihil retinet᷑/dicit
Hug.propriū. auaricia reſtringit᷑. īuidia
religat᷑.⁊ oīe fomentū diſcordie ſuꝑfluuꝫ
reſecat᷑.charitas vnanimis ꝯnutrit᷑. ⁊ pau=
pertas deuota cuſtodit᷑. Et dū nō lꝫ terre=
na retinere cogit᷑ amplius celeſtia cogitare
tractare.dilig᷑.tanto minus em̄ ſuꝑna dili
git q̄s quāto mag᷑ in infimis delectatur.
¶ Uiceſimoprimo: ꝓprietas repellit᷑ Hu
gonis auc̄te. Sūt ī q̄t q̄ grauit᷑ turbant᷑ in
ter frēs cū non licꝫ donaria retinē ꝑentum
amātes ſeruare munuſcula ſuoꝝ/ ⁊ in pro=
prio delectant᷑. Adeo em̄ ſepe inardeſcunt
vilibus ⁊ paruis iſtis oblectamēt᷑.vt eorū
occaſionib⁹ ſoleāt turbare ꝯcordiā fratruꝫ
qd̄ ꝑſuaſione diabolica fieri dubiū nō ē q̄
ī eo tēptat ī q̄ mag᷑ ſe p̄ualere cog̊ſcit. Pro
pterea diligēter oīa terrena calcāda ſūt q̄ cha
ritatē fraternā turbare pn̄t/vt ſit laque⁹ con
tritus et nos liberati ſim⁹. ¶ Uiceſimoſecū
do ſuꝑaddit Hug.ſupradict᷑ q̄ frater qui
mun⁹ acceptū celauerit/ furti iudicio ꝯdē=
netur. Par dixi.īmo certe ſacrilegio quod
peius ē/q̄ſi iude ſilis fact⁹ ꝓditori. Prodit
em̄ ꝯuentū totū/cū rem eius cōem eccleſie
de ſinu charitat᷑ ſubtrahit in ꝓpriū vſum.
Ueri⁹ dixeri. ꝑdidit ſeip̄m cū r̄troſpiciat ad

abiectū ſeculū/⁊ regulā violat ⁊ votū. Er-
go ſi furtū ꝯmittis ſm̄ Hugonē. ſeruādo
ſeculare donareū/nunq̇d erit ſacrileg⁹ q̇ de
cōi ſacro ꝓpriū ſuū facit. In cōi dederunt
fundatores. ⁊ niſi in cōi retinere potes cuꝫ
ſalute. ¶ Uiceſimotercio lauacrū corpis in
firmi ⁊ lotionē veſtiū curioſaꝫ ꝓhibet Au
gu. in regula fieri ſm̄ ꝓpriū arbitriū fratrū
ſꝫ magis p̄poſiti vt etiā ſi nolit frater faciat
iubēte p̄poſito/qđ illi expedit ꝓ ſalute cor-
poris. Et ſi velit/negāte illo/nō faciat vt n̄
obediat ſue cupiditati. Cū ergo be. pr̄ Au
gu. cū regula/vota/ꝓmiſſa/maxim⁹ ⁊ p̄m⁹
ſit p̄poſit⁹ poſt deū/regularibus filijs ſuis
canonicis/p̄cipiens in tot locis ⁊ paſſibus
oīa hr̄e cōia. ⁊ in ꝓprio nihil. ſequit̄ ꝙ illi
parendū ē/⁊ nō ꝓprie laſciuie. qm̄ Hugo-
ne teſte nō ornat nitor corpis aut veſtiū ſꝫ
morū. ⁊ ſpūalis magis querēda ē mūdicia
ꝙ̄ corpalis. Si ergo ꝓpria libido ꝓhibet̄
in lotōe veſtis aut corpis rōne obediē pro-
miſſe q̄ ꝓpriā abiecit volūtatē/q̄re etiaꝫ nō
ꝓhiberet̄ ꝓprietas pecunie ⁊ iocaliū/repu
gnans voto pauptatis/charitatiq̇ꝫ fraterne
multo minus rōnabile videt̄ in forēſibus
et alienis ꝓpriū licere cuiuſmodi ſūt fortu-
ne. bona in ciſta/ aut in camera ſeruata ꝙ̄ ī
ꝓpria corpis ſanitate longe magis neceſſa
ria. ſed in iſta ſcđa ꝓpria voluntas ꝓhibet̄
et auffert̄/vt dictum eſt. ergo ſil'r ⁊ in prima
¶ Uiceſimoquarto arguit̄ ꝑ illud in regu
la Auguſtini de egrotātiū cura laborātiuꝫ
et debiliū vel ſenū. q̄ alicui eſt fratrū iniun
genda vt petat de cellario qđ cuiq̇ꝫ opus eē̄
pſpexerit. Quādoquidem ergo neceſſitate
petēde ſūt de cōi cellario. ergo ſi nō ſit op⁹
ꝓprio ꝓ neceſſitate infirmitatis. multo mi-
nus tp̄e ſanitatis. ¶ Uiceſimoquīto argu
itur ꝑ eundē Aug. ibidē. Siue inq̇t q̇ cella
rio/ſiue qui veſtibus/ſiue q̇ codicibus ſcri
bēdis p̄ponunt̄/ſine murmure ſeruiāt fra-
tribus ſuis. Propriū ergo veſtiariū tolera-
re aut ꝑpeti eſt regulā interimere ꝓmiſſaꝫ
q̄ cōem ſtatuit veſtiarij ꝑ expreſſum. Cōis
aūt tollit̄. cū quiſq̇ꝫ ꝓ ſe curā gerit. ⁊ ꝑ con-
ſequēs regula corrumpitur ⁊ frangitur vi
dentibus ſcientibus et volentibus vobis
ſingulis in graue diſcrimen ſalutis anima
rum veſtrarū. Regula ponit vnum cōem
vos aūt ꝓprios oēs. Dicite ergo ſi regulaꝫ

ꝓmiſſam ſeruatis. ¶ Uiceſimoſexto cōfir
mat̄ hoc ipm̄ ꝑ illud qđ mox ſequit̄ in re-
gula. Ueſtimēta inq̇t Aug. ⁊ calciamenta
qn̄ fuerint indigētibus neceſſaria/ dare nō
differāt ſub quorū ſunt cuſtodia q̄ poſcūt̄.
Ubi Hugo. Miniſtrare dꝫ frater deputa-
tus cōi veſtiario ſine murmure. Caueant
ergo fratres ne nimis petant importune.
aut ſupflue. nā quicq̇d ſupfluū eſt mortife
rū eſt illis. Nā vn̄ paupes erimus ſi penu
riā nō habemus? Attendāt ꝙ oblatōes fi
deliū ſunt q̄ veſtiūt ⁊ comedunt/vt formi-
dent ppl'i peccata portare. Uſq̇ꝫ ergo ad ꝓ
uiſionē calciamētoꝝ Aug. nō deſcenderet
ſi quicq̄ fratribus ꝓpriū ꝯceſſiſſet. ¶ Ui A
ceſimoſeptio ꝯfirmat̄ ꝑ illud Aug. in re
gula. Lites aūt nullas habeatis inter vos
⁊c̄. Maximū aūt fomentū litiū eſt ꝓpriū/
q̄ ſecant̄ inter volūtates teſte Seneca. Feli
cem inquit dixerim hūanā vitā ſi hec duo
ꝓnoīa poſſeſſiua. meū et tuū tollerent̄ de
medio. Et in epl'a. xiiij. Si vis viuere ī pa
ce. aut paup ſis. aut paupi ſil'is. Rixa aūt
eſt inter cōpetitores. Et Ethi. v. Brige et
diſſenſiones ſūt inſtitute. Et Boetius in
tercio. vn̄ forēſes querimonie. niſi ꝙ vi vel
fraude a volētibus pecunie repetunt̄ cupi
te. Tolle ꝓpriū de clauſtro ⁊ lampades ex
tinxiſti inuidie. luxurie. rixe. auaricie. cete-
rorūq̇ꝫ defectuum. ¶ Uiceſimooctauo ar
guit̄ ꝑ illud de regula ꝓpe finē. Ut aūt cū-
cta iſta ſeruent̄. dicit Augu. ⁊ ſi q̇d minus
ſeruatū fuerit nō negligēter p̄tereat̄/ſꝫ emē
dandū corrigendūq̇ꝫ curet̄ ab eo q̄ p̄eſt vo
bis. Ipſe em̄ ꝙ̄to loco ſupiore tanto in pi
culo maiori verſat̄ niſi corrigat vſus mani
feſtos ⁊ defectus patētes q̇bus regula cor-
rumpit̄ ⁊ lacerat̄ in piculū ſalutis aiarum
qm̄ illius eſt reddere rōnē ꝓ ouibus. Uo-
uit abbas vitā ſm̄ regulā Aug. ⁊ ſil'r frēs.
Illa totiens clamat oīa eſſe cōia vnū cor ⁊
aiam. nihil hr̄e ꝓpriū. cōe veſtiariū. ⁊ tn̄ cō
trariuꝫ agit̄ q̄tidie. Et qđ deterius eſt vſq̇ꝫ
adeo infecit hoc virus cunctos vt neminē
conſcia remordeat. nemo ex abvſibus vetu
ſtate doleat. aut peniteat. qđ indiciū eſt ob
ſtinatōis ⁊ irremiſſionis piculū/qm̄ q̄ con
ſciam remordentē nō habet. minime peni-
tet. ſi nō penitet feciſſe nō dolet ſi nō dolet
nō cōterit̄ qđ nō cōterit̄ nō cōfitet̄ nec ab-

ſoluitur vſqꝫ in finē vite. Diſcrimē hoc cōe
eſt. ſed tñ primo capitis. et ꝯñter membro=
rum capitis. qr regulā ꝓmiſſam nec ſeruat
nec ſeruare cogit. iuxta vocatōnis officiuꝫ
cuius eſt ſcḋm Aug. corripere inquietos. cō=
ſolari puſillanimes. infirmos ſuſcipere/ et
patientem ad omnes fore. Membrorum
autem quia non tenuerūt ꝓmiſſam regu=
lā. Pudet dicere ſed veritas vrget ne in fer=
mentum phariſeorum deſcendatur. veren
dum eſt hodie de quo Math. xxiij. ſcribitꝰ
Ve vobis ⁊c̄. qui decimatis mentā. anetū.
ciminum. et reliquiſtis que grauiora ſūt le
gis/ iudicium/ miſcḋiam et fidem. Si bre=
uis producitur ei longa corripiatꝰ. ſi in no=
tula cantus/ ſi in lectura vocabulo titubatꝰ
ſi rumpitur leuiter ſilentium. ſi cerimonie
reuerentiales non ſeruantꝰ/ ſi veſtes indecē
ter compte. ſi ceteriſqꝫ minimis defectus
modicus cōmittatur/ corrigitur diligenter
Que aūt maiora ſunt. et in corpe regule ꝓ
miſſe expreſſa tam frequēter votaqꝫ tria cō
cernentia/ cuiuſmodi ſunt ſupbia/ rancor.
comeſſatōnes. luxurie ꝓprietas auaricia ꝑ
cioſe veſtes. vaſa argentea ī camera. cetere=
qꝫ curioſitates/ ꝓch dolor negligunꝰ. Ta=
les increpans xp̄s prelatos/ vbi ſupra. ce=
cos cecorumqꝫ duces appellat/ deglutiētes
camelum/ et culicem excolentes. ¶ Vi=
ceſimonono concludiꝰ ꝑ regl'e calcē in
quo dicit Aug. Ut aūt in hoc libello tan=
ꝙ in ſpeculo poſſitis ſuſpicere. ne ꝑ obliui=
onem aliquid negligatis ſemel in ſeptima=
na vobis legatꝰ. Et vbi vos inueneritꝭ que
ſcripta ſunt faciētes, agite gr̄as deo bonoꝝ
omniū largitori. Ubi aūt ſibi quicūqꝫ ve=
ſtrum videt aliquid deeſſe/ doleat de p̄teri=
to caueat de futuro. orans vt ei debituꝫ di
mittatꝰ. ⁊ in temptatōeꝫ nō inducatꝰ amen.
Ideo āt legitꝰ diē venerabilis Hug. ⁊ legi
p̄cipitꝰ ab Aug. ſeptianatī vt mēorīꝰ teneatꝰ
et obſeruetꝰ diligenter. Ex q̊ igitꝰ regula btī
patris Aug. vobis ſpeculū ē o regulares/
tā frequēter vob corā facie p̄poſita. quō tra=
bem in oculo v̄ro nō videtꝭ. q festucā vide
tis in alieno. Trabes eñi vt dicit Criſ. ſup
Math. eſt pctm̄ cleri. feſtuca aūt ſecularīū.
Ut cuncta ſeruentꝰ dicit Aug. que in regu=
la ſunt regula legatur. et minus obſeruatū
non p̄tereatur ſed corrigatur. Quo animo

B

ergo tanto tp̄e diſſimulatis p̄terire cōe ve=
ſtiarium vt induamini ex vno veſtiario ſi=
cut veſcimini ex vno cellario. Negare non
poteſtetis qn hoc voto ꝓmiſeritis ſolenni
qḋ in regula legitis quotidie tot in paſſibꝰ
⁊ locis. Añ votū dicit Aug. liberū erat red
dere. ſed neceſſariū ſaluti poſt votū. Voto
nāqꝫ ꝯſilia. vobis facta ſunt p̄cepta ⁊ libe=
ra ncc̄ia. Aliqñ ergo dolenduꝫ ē de p̄terito
ꝯmiſſo ⁊ futurū cauēdū vt ſitis factores v̄
bi et nō auditores tm̄. Iaco. j. Qm̄ ſiquis
auditor eſt et nō factor. cōpabitꝰ viro conſi
deranti vultū natiuitatꝭ ſue ī ſpeculo. Cō=
ſiderauit eñi ſe ⁊ abijt ⁊ ſtatī oblitꝰ ē ſuipiꝰ.
Sic eſt audire quotidie in regl'a legi (ſi tñ
legatur) ꝙ vocati eſtis et congregati vt vna
nimes. habitetꝭ in domo. ꝙ cor vnuꝫ ⁊ ani
ma vna. et omnia ſint generaliter ⁊ vniuer
ſaliter cōmunia. et non dicatꝰ aliquid pro=
prium. Qr etiam donarium aut paternuꝫ
munus vel littera non ſeruetur. ſed probi=
beatur in cōi. ꝙ veſtes ſub vno cōi cuſtode
habeantꝰ ꝙ induamini ex vno veſtiario ſi=
cut veſcimini ex vno cellario ꝙ nullus ſibi
aliquid opetur ſed oīa opera in vnum fi
ant. quia quanto plus cōe ꝙ propriū curatꝰ
tanto ampliꝰ in religione ꝑficitur. Qr cha=
ritas q̄ ſua ſunt nō q̄rit. ſed poſtponit pro=
pria cōibus. Audire inꝙ̄ hec ſed nō facere
audire parꝝ ē aut ſcire regulā niſi facē ſeq̄tꝰ.
Seruare deniqꝫ obediētiā ⁊ caſtitatē ñ ſuf=
ficit ſi pauptatē et abiectōeꝫ pauptatis ne=
glexeris. quoniā apoſtolo Iacobo teſtāte.
Qui in vno offendit. factus eſt omniū reꝰ.
Quinimo. quanto crebrius et ſepius audi
tis ⁊ non impletis tanto culpabiliores eſtꝭ
Quoniam. ij. Pe. iij. dicitur. Melius erat
viam iuſticie non cognoſcere/ ꝙ poſt agni
tam retrorſum conuerti. Legitis ergo in ru
inam veſtram/ niſi vos preparetis ad emē=
dationem. neqꝫ regulares vocari meremi=
ni. aut habitum eorum gerere. ſeu de eorū
bonis neceſſaria vite ſumere iuxta intenti
onem fundatoꝝ. niſi regulam obſeruetꝭ ꝓ
viribus amodo in futurum. de p̄teritis pe
nitentiam agentes. Monet autem dominꝰ
vt verbis vtar Aug. vt obſeruetis hec om
nia. proprium abijcientes vt vouiſtis. qui
cunqꝫ regulares eſtis tanꝙ̄ concordie ⁊ pa
cis aduerſarium. ¶ Vos quoqꝫ q̄ preeſtis

pro dei miſericordia cogitate animo. deuia
reducere ⁊ obliqua in directū. neq̄ꝫ diſſimu
letis vlterius. Non eſt em̄ grandis differē
tia vtrum letum inferas vel admittas ait
Simachus papa ⁊ Innocētius. Error cui
non reſiſtitur approbatur et veritas ſi non
defenditur opprimitur Ezechielis. xxxiij.
Sanguinem eius de manu tua requiram.
¶ Hec de prima parte ſufficiant in qua ꝓ
prietas regule beati Auguſtini viſa eſt re-
pugnare. In ſecunda parte videndum eſt
qualiter proprietas impugnatur ꝑ ſacraꝫ
ſcripturam ⁊ canones tam autoritabus ꝙ
exemplis.

Incipit ſecūda pars huius tractatus.

Religioſoꝝ ſtatus dicit ſanctꝰ
Tho. ij. ij. qō. clxxxiij. eſt ꝑfe-
ctoꝝ ſicut et epoꝝ. Probaṫ au-
toritate ſaluatoris Math. xix.
Si vis ꝑfectꝰ eē vēde oīa ⁊c̄. Et Lu. x. Ma
ria opti. par. ele. Ad vitā eternā ingredi vo-
lentibꝰ nccīa ſunt p̄cepta. ad ꝑfectōeꝫ ꝯſilia
Hoc idē dicit Dioni. in. v. et. vj. capitulis
celeſtis hierarchie. monachos vel theopē-
tas. i. deo famulantes ꝑfectos vocās. Cō
formiter etiā Paulꝰ ad Colſ. iij. Sup omīa
charitatē habete. q̄ eſt vinculuꝫ ꝑfectōnis.
Vnūqōq̄ꝫ em̄ ꝑfectū eſt / cum ſuo ꝯiungiṫ
fini. quantū poſſibile eſt. hoc aūt eſt ꝑ cha-
ritateꝫ. j. Joh. iiij. Qui manet in charitate
in deo manet ⁊ deus in eo. Et dioni. de di-
uinis nominibus. Extaſim eſt faciēs diui
nus amor. transponēs totaliter amantem
in amatum. ſane tamen intelligendū. To-
tum em̄ et ꝑfectum totalitate diligibilis n̄
diligiṫ niſi ſeipſo deus totalitate diligentꝭ
aūe niſi a beatis. hoc eſt toto affectu. ſp̄ i de-
um tendere. ſed bene totalitate viatoris q̄ i
affectu nihil habet non ſolum repugnans
charitati. quod eſt pctm̄. quoniā hoc etiaꝫ
incipientibus ⁊ ꝓficientibus cōuenit. ſed
etiā impeditiuum eius vt ſunt ſollicitudo
cura tempalium poſſeſſiones. diuitie pro-
pria voluntas coniugium ⁊ hmōi q̄ abiici
untur religionis voto. Nam teſte Augu.
venenum charitatis eſt cupiditas. Hinc i
collatōnibus patrum inquit abbas moy-
ſes Jeiunia. vigilie. meditatio ſcripturarū
nuditas et priuatio facultatū / non ꝑfectio
ſed ꝑfectōnis inſtrumenta ſunt. nec in ipis
conſiſtit diſpline finis: ſed ꝑ illa deuenitur
ad finem. qꝛ nō om̄is religioſus ꝑfectus ē /
ſed tamen ꝑfectū habet ſtatū. ¶ Precc-
pta remouēt que charitati ſunt ꝯtraria.
conſilia aūt impedimenta actus eiꝰ. Dicit
Aug. in ench. Quecunq̄ꝫ mandat deus q̄
rum vnū ē nō mechaberis et quecūq̄ꝫ nō
iubet ſed ām̄onet potius conſilio. q̄ꝝ vnū
eſt. bonum homini mulierē nō tangē tūc
recte fiūt. cum ad charitatē ordinanṫ quia
mox vniṫ quis deo. j. ad Timo. vij. Finis
p̄cepti charitas. Precepta vt ait Hiero. ad
demetriadem virginem. et ꝓhibitōnes. de
neceſſitate ſunt ſalutis / vt colere deū ⁊ ſab-
batum non occidere non mechari ⁊c̄. quia
mala prohibentur et p̄cipiuntur bona ꝑ il
la. Sed conſilia de conceſſis ſunt ⁊ licitis /
vt eſt libertas voluntatis. vſus carnis i cō-
iugio poſſeſſiones et diuitie. j. Corin. vij.
De virginibus domini preceptum non ha
bio, conſiliū aūt do. Ab horum abſtinen-
tia voto ſe aſtringit religionis ꝑfectio. quo
ꝑfectius vacetur deo ad augmentū merito
rum victoriam temptionū et maiorē vni-
onem cum deo. Hinc Iſid. de ſummo bo
no. recedere inquit bonum eſt corpe ſꝫ lon
ge meliꝰ voluntate. Et Anſhelmꝰ in libro
de ſilitudinibꝰ. ponit de hoīe vlceribꝰ ⁊ are
nulis pleno. q̄ ſe ligari facit ⁊ ſeceṫ ⁊ ſaneṫ.
Et Greg. ſup Ezech. Sicut holocauſtuꝫ
ē ꝑfectiꝰ legis ſacrificiū. qꝛ totū incendiṫ. ſic
qui nihil reſeruant ſed ſenſum linguā atq̄ꝫ
ſubſtātiā oīpotenti imolāt ſolēni voto. vt
deo totaliter ſe mancipent. ꝑfectiorē habēt
ſtatum cuiuſmodi ē religio. Finis ſiq̄dem
religionis ꝑfectio charitatis. cuiꝰ ſunt im-
pedimēta tria q̄ abiiciūṫ voto libertas ſui.
poſſeſſiōes ⁊ diuitie. ⁊ carnis voluptates
licite ſclaribꝰ. ⁊ ꝓhibite religioſis q̄tinꝰ ꝑ ab
ſtinentiā hoꝝ ꝓmiſſam opam dꝫ charitati
ꝑfecte. Cōfirmaṫ idip̄m a ſan. Tho. vbi ſu
pra. Status inq̄t religionis ē q̄dā exerciti
um et diſciplina. q̄ ad ꝑfectū itur charitatꝭ
Ad hoc aūt neceſſariū eſt ab amore mun-
daliū affectum diuertere. vt pꝫ ꝑ Aug. li. x.
ꝯfeſſionū. Minꝰ te amat. inq̄t. dn̄e deꝰ qui
cunq̄ꝫ preter te aliq̄d amat. Et Math. vj.
Nō poteſtꝭ deo ſeruire ⁊ mām̄one. Et Jo